

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA
I FONDOVA EUROPSKE UNIJE
10000 Zagreb, Račkoga 6

KLASA: 910-04/14-01/53
URBROJ: 538-03-1/0051-14-107
Zagreb, 7. siječnja 2015.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije na temelju članka 73. stavka 2 Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13), te članka 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08), nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. donosi

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU
STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ ZA
OPERATIVNI PROGRAM IZ PODRUČJA KONKURENTNOSTI I KOHEZIJE
ZA FINANCIJSKO RAZDBOLJE EUROPSKE UNIJE 2014.-2020.**

I. UVOD

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije pripremlilo je ovo Izvješće, u skladu s člankom 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08).

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije zaduženo je za pripremu Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije (u daljnjem tekstu: OPKK) na osnovu Odluke Vlade Republike Hrvatske o operativnim programima za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. u Republici Hrvatskoj i tijelima zaduženima za njihovu pripremu od 29. kolovoza 2013. godine.

Nacrt prijedloga OPKK izrađen je u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006.

Predmetni Operativni program predstavlja osnovu za korištenje sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, a ima za cilj pridonijeti ostvarenju razvojnih ciljeva Republike Hrvatske, odnosno povećanju konkurentnost gospodarstva i zaposlenost te osiguranju rasta temeljenog na korištenju vlastitog znanja; smanjenju siromaštva i

jačanju socijalne uključenosti te smanjenju regionalnih nejednakosti i osiguranju kvalitetnih uvjeta života.

II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPKA SPUO

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu SPUO) za OPKK proveden je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 80/13 i 153/13), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 64/08), Pravilnika o povjerenstvu za stratešku procjenu ("Narodne novine", broj 70/08) i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“ 64/08), koji se usklađeni s Direktivom 2001/42/EZ o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš. U okviru postupka strateške procjene za OPKK, provedene su sljedeće aktivnosti:

- Donošenje Rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prirode o potrebi provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, u sklopu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš od 31. listopada 2013 (KLASA: UP/I-612-07/13-71/128, URBROJ: 517-07-2-2-13-4);
- Donošenje Odluke o provođenju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. od 7. studenog 2013. (KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-13-09). Prilog I predmetne Odluke je redoslijed radnji koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš.
- Informiranje o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije za Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. od 8. studenog 2013. (KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-13-11). Uz Informaciju o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije za javnost izrađen je i kratki opis Ciljeva i programskih polazišta Operativnog programa. Tijekom konzultacija o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji, u razdoblju od 8. studenog do 8. prosinca 2013. godine, nije zaprimljeno ni jedno mišljenje i/ili prijedlog na sadržaj strateške studije. Zaprimljena su tri pitanja putem elektroničke pošte i to od Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatskog olimpijskog odbora te tvrtke „eu-projekti“; međutim sva pitanja su bila vezana uz sam Operativni program a ne sadržaj strateške studije, a na iste je odgovoreno pošiljateljima putem elektroničke pošte.
- Upućivanje dopisa nadležnim tijelima određenima posebnim propisima za dostavu mišljenja u postupku određivanja sadržaja strateške studije od 8. studenog 2014. (KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-13-10). Uz Informaciju o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije za javnost izrađen je i kratki opis Ciljeva i programskih polazišta Operativnog programa. Tijekom konzultacija o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji, u razdoblju od 8. studenog do 8. prosinca 2013. godine, zaprimljena su očitovanja: Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Uprava za prostorno planiranje; Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Sektor za graditeljstvo; Ministarstva zdravlja, Ministarstva kulture, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu okoliša i održivi razvoj, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU ugradilo je relevantna očitovanja (primjedbe) u tekst Odluke o sadržaju strateške studije, dok je na primjedbe Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja te

Ministarstva kulture vezane uz sam postupak provedbe strateške procjene odgovoreno pisanim putem, dopisima od 14. siječnja 2014. (KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-13-14; KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-13-15; KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-13-16).

- Dana 22. studenog 2013. godine u MRRFEU je održana javna rasprava u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije. Tijekom rasprave nisu zaprimljena očitovanja / primjedbe na sam sadržaj strateške studije.
- Donošenje Odluke o sadržaju strateške studije za Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. od 3. veljače 2014. (KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-14-13).
- U propisanom postupku javne nabave, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije odabralo je ovlaštenu stručnu pravnu osobu (Dvokut Ecro d.o.o.) za izradu strateške studije za OPKK. Odabranoj ovlaštenoj stručnoj pravnoj osobi bila je dostavljena Odluka o sadržaju strateške studije.
- Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu značajnog utjecaja na okoliš za OPKK osnovano je Odlukom ministra nadležnog za regionalni razvoj i fondove Europske unije od 7. veljače 2014. (KLASA: 910-11/13-01/03, URBROJ: 538-03/4-11-14-4). Predmetna Odluka izmijenjena je 21. svibnja 2014. (KLASA: 910-04/14-01/29, URBROJ: 538-03/2-7-14-07).
- Neformalna sjednica Savjetodavnog stručnog povjerenstva održana je 17. veljače 2014., s ciljem upoznavanja članova povjerenstva sa statusom pripreme Operativnog programa i pripadajućeg postupka strateške procjene utjecaja na okoliš.
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije dostavilo je nacrt Strateške studije o utjecaju na okoliš OPKK, prethodno zaprimljen od strane odabrane ovlaštene stručne pravne osobe, i nacrt prijedloga OPKK Savjetodavnom stručnom povjerenstvu putem dopisa 24. lipnja 2014. godine (KLASA: 910-04/14-01/29, URBROJ: 538-03/2-7-14-32).
- Savjetodavno stručno povjerenstvo za SPUO održalo je jednu (1) sjednicu i to 11. srpnja 2014. godine. Povjerenstvo je, uz izrečene manje komentare na Stratešku studiju koji su se odnosili na izričaj, korištenu stručnu terminologiju, potrebu navođenja pojedinih dokumenata u izvorima podataka ili ažuriranje popisa zakonodavnih akata, na istoj utvrdilo da je Strateška studija o utjecaju na okoliš OPKK stručno utemeljena i cjelovita u odnosu na propisane zahtjeve te, sukladno zaključcima Strateške studije, zaključilo da predmetni Operativni program neće imati prekogranični utjecaj.
- Slijedom navedenog dogovoreno je da se izrečene primjedbe / prijedlozi na Stratešku studiju dostave pisanim putem (elektroničkom poštom) do 17. srpnja 2014., a prijedlozi izmjena i dopuna na mišljenje Savjetodavnog stručno povjerenstvo do 22. srpnja 2014.
- Nastavno na elektronskim putem zaprimljena mišljenja i komentare na nacrt Strateške studije, ovlaštenik je pripremio revidiranu Stratešku studiju te istu dostavio Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije 4. rujna 2014.

- Nastavno na elektronskim putem zaprimljena mišljenja i komentare na nacrt mišljenja Savjetodavnog stručno povjerenstvo, predsjednik Povjerenstva donio je 1. rujna 2014. je (KLASA: 910-04/14-01/53, URBROJ: 538-03-01/0051-14-42) Mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije o utjecaju na okoliš OPKK.
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije dostavilo je Savjetodavnom stručnom povjerenstvu konačnu verziju Strateške studije o utjecaju na okoliš OPKK, prethodno zaprimljenu od strane odabrane ovlaštene stručne pravne osobe, te Mišljenje, potpisano od strane predsjednika Povjerenstva putem dopisa od 15. rujna 2014. (KLASA: 910-04/14-01/53, URBROJ: 538-03-1-1-2/0354-14-44).
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije donijelo je 27. kolovoza 2014. godine Odluku o pokretanju postupka javne rasprave o Strateškoj studiji i nacrtu prijedloga Operativnog program iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje 2014.-2020. (KLASA: 910-04/14-01/53, URBROJ: 538-03-1-1-2/0354-14-41). Ista je objavljena u dnevnim nacionalnim novinama „Jutarnji list“ 8. rujna 2014. te na dan početka javne rasprave, 15. rujna 2014. godine na naslovnoj internetskoj stranici Ministarstva (<http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=4275>).
- Postupak javne rasprave trajao je od 15. rujna do 15. listopada 2014. Na internetskoj stranici Ministarstva objavljeni su Strateška studija o utjecaju na okoliš, Dodatak Strateške studije, Netehnički sažetak Strateške studije te Nacrt prijedloga OPKK. Javnost i zainteresirana javnost pozvane su da podnesu pisane primjedbe, mišljenja i prijedloge na adresu Ministarstva, putem elektroničke pošte ili u knjigu primjedbi, mišljenja i prijedloga, koja je u navedenom periodu bila izložena uz dokumentaciju na mjestu javnog uvida. Strateška studija i nacrt prijedloga OPKK dostavljeni su svim tijelima konzultiranima u postupku određivanja opsega strateške studije, uključujući, u ime jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatsku zajednicu županija, Udrugu općina u Republici Hrvatskoj i Udrugu gradova u Republici Hrvatskoj s pozivom na dostavu mišljenja na predmetne dokumente. Javno izlaganje o Strateškoj studiji i Nacrtu prijedloga OPKK održano je 26. rujna 2014. godine u prostorijama Ministarstva na kojem su bili prisutni predstavnici Ministarstva kao i predstavnici izabrane ovlaštene stručne pravne osobe za izradu Strateške studije. Nakon održanih prezentacija, otvorena je rasprava o Strateškoj studiji i Nacrtu prijedloga Operativnog programa u okviru koje prisutna zainteresirana javnost nije imala primjedbi na sadržaj predmetnih dokumenata, te nisu zaprimljene primjedbe, mišljenje i prijedlozi, ni u pisanom obliku na adresu Ministarstva ni putem elektroničke pošte.
- Upućivanje dopisa nadležnim tijelima određenima posebnim propisima za dostavu mišljenja o Strateškoj studiji utjecaja na okoliš za nacrt prijedloga Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje EU 2014.-2020. i nacrtu prijedloga Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje EU 2014.-2020 od 15. rujna 2014 (KLASA: 910-04-14-01/53, URBROJ: 538-03-1-1-2/0354-14-43). Tijekom konzultacija, u razdoblju od 15. rujna do 15. listopada 2014. godine, zaprimljena su očitovanja: Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva kulture, Ministarstva turizma, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja te Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Odgovori na očitovanja sadržani su u tablici komentara dostavljenoj uz konačni nacrt Strateške studije.
- Dana 10. studenog 2014. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije donijelo je Izvješće o javnoj raspravi u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš za OPKK 2014-2020.

- Slijedom dovršetka postupka javne rasprave ovlaštenik je pripremio konačnu verziju Strateške studije te istu dostavio Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije 10. studenog 2014.
- Sukladno članku 18. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, kao tijelo nadležno za postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020, uputilo je 10. studenog 2014. (KLASA: 910-04/14-10/53, URBROJ: 538-03-1/0051-14-58) Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, kao ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša i prirode, zahtjeva za mišljenje o provedenoj strateškoj procjeni.
- Donošenje Mišljenja o provedenoj strateškoj procjeni Ministarstva zaštite okoliša i prirode od 25. studenog 2014. (KLASA: 351-03/14-04/625, URBROJ: 517-06-2-1-2-14-2). U navedenom Mišljenju Ministarstvo zaštite okoliša i prirode potvrdilo je da je postupka strateške procjene za OPKK proveden sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, Pravilniku o povjerenstvu za stratešku procjenu i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.
- Vlada Republike Hrvatske donijela je 12. prosinca 2014. Zaključak kojim se usvaja Operativni program iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. (KLASA: 022-03/14-07/489; URBROJ: 50301-05/5-14-1). Operativni program odobren je i od strane Europske komisije i to odlukom od 12. prosinca 2014. (C(2014) 9885).

Svi akti iz postupka za koje je predviđeno informiranje ili konzultiranje javnosti sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša objavljeni su na internetskoj stranici Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (<http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=4191>).

III. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA TE REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE I MIŠLJENJA TIJELA I JAVNOSTI INTEGRIRANA U OPERATIVNI PROGRAM

Strategija OPKK temelji se na koncentraciji ulaganja u deset tematskih ciljeva (TC) definiranih Općom uredbom o europskim strukturnim i investicijskim fondovima za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020.¹ (TC 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 i 11) i njihovim investicijskim prioritetima, s daljnjim fokusom na specifične ciljeve (SC) koje je potrebno ostvariti u okviru osam prioriternih osi definiranih kako slijedi:

- Prioritetna os 1: Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija,
- Prioritetna os 2: Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija,

¹ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006

- Prioritetna os 3: Poslovna konkurentnost
- Prioritetna os 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije,
- Prioritetna os 5: Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa,
- Prioritetna os 6: Povezanost i mobilnost,
- Prioritetna os 7: Poboljšanje pružanja javnih usluga,
- Prioritetna os 8: Tehnička pomoć.

Strateška studija o utjecaju na okoliš Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. izrađena je uzimajući u obzir verziju Operativnog programa iz područja konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. (OPKK) iz svibnja 2014.

Slijedom konzultacija institucija RH nadležnih za izradu OPKK sa službama Europske komisije, tijekom razdoblja od lipnja od studenog 2014. izvršene su izmjene OPKK u odnosu na verziju iz svibnja 2014. Konkretnije u OPKK verziji iz srpnja došlo je do sljedećih izmjena u organizaciji prioritetnih osi u odnosu na verziju OPKK iz svibnja 2014.:

	Operativni program, studeni 2014	Operativni program, srpanj 2014
Tematski cilj	Naziv prioritetne osi	Naziv prioritetne osi
1 Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	PO1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	PO1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
2 Jačanje pristupa i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija	PO2. Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	PO2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
3 Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika	PO3. Poslovna konkurentnost	PO3. Poslovna konkurentnost
4 Podrška približavanju prema ekonomiji utemeljenoj na niskim emisijama CO2 u svim sektorima	PO4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	PO4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
5 Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama, prevencija te upravljanje rizicima	PO5. Zaštita okoliša, prilagodba klimatskim promjenama i održivost resursa	PO5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima

6 Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa		PO6. Zaštita okoliša i održivost resursa
7 Promicanje održivog prometa te uklanjanje uskih grla na ključnoj infrastrukturi prometne mreže	PO6. Povezanost i mobilnost	PO7. Povezanost i mobilnost
9 Promicanje socijalnog uključivanja i borba protiv siromaštva	PO7. Poboljšanje pružanja javnih usluga	PO8. Socijalno uključivanje i zdravlje
10 Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		PO9. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
11 Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i učinkovita javna uprava		-
	PO8. Tehnička pomoć	PO10. Tehnička pomoć

Dakle došlo je do sljedećih promjena:

- Prioritetna os 5 iz OPKK iz svibnja 2014., je u OPKK iz studenog 2014. razdvojena u dvije zasebne Prioritetne osi (PO5 i PO6); međutim opis aktivnosti pa tako i relevantnih utjecaja ostao je nepromijenjen;
- Prioritetna os 7 iz OPKK iz svibnja 2014., je u OPKK iz studenog 2014. razdvojena u dvije zasebne Prioritetne osi (PO8 i PO9); međutim opis aktivnosti pa tako i relevantnih utjecaja ostao je nepromijenjen; osim
 - o Isključivanja aktivnosti vezanih uz Tematski cilj 11 iz OPKK iz studenog 2014.; međutim za aktivnosti koje su se u OPKK iz svibnja 2014. odnosile na Tematski cilj 11 je ionako ocijenjeno da nemaju utjecaja na okoliš (vidi Strateška studija, Tablica 2, str 36., Prioritetna os 7, Investicijski prioritet 11.4).
 - o Dodavanje specifičnog cilja „Provođenje pilot aktivnosti kojima je cilj promicanje društvene uključenosti i smanjenje siromaštva za hrvatske branitelje i stradalnike rata“

Sektori unutar kojih će se financirati pojedini projekti nisu su mijenjali, dakle svi sektorski pritisci i tipovi projekata koji su navedeni u OPKK verzija iz svibnja 2014., pa tako i obrađeni u ovoj Strateškoj studiji, zastupljeni su ujedno i u OPKK verzija iz studenog 2014. Također OPKK verzija iz studenog 2014., ne uključuje dodatne sektore / aktivnosti u odnosu na one sadržane u OPKK verzija iz svibnja 2014., uz gore navedenu iznimku dodatnog specifičnog cilja. U određenim Prioritetnim osima (konkretno Prioritetna osi 6 i Prioritetna os 7 došlo je manjih promjena u nazivima Specifičnih ciljeva te do povećanja / smanjenja broja Specifičnih ciljeva no radilo se isključivo o tehničkim izmjenama u organizaciji OPKK, dakle nije došlo do uključivanja / isključivanja sektore i/ili aktivnosti.

Ovim putem napominjemo da se Operativni program izrađuje u predlošku zadanome od strane Europske komisije koji ne predviđa posebno mjesto (rubriku) na kojem bi se opisali

postupak i zaključci (mjere) strateške procjene. Slijedom toga u samom Operativnom programu u poglavlju 11. Održivi razvoj navedena je referenca na postupak strateške procjene utjecaja na okoliša te glavni zaključci istog kako slijedi „*Za OPKK provedena je sveobuhvatna stratešku procjenu utjecaja na okoliš, s općim zaključkom da provođenje OP-a može imati pozitivni utjecaj na okoliš., glavna ocjena o prihvatljivosti OP za ekološku mrežu, provedena u okviru SPUO-a, pokazala je da provedba OP-a vjerojatno neće imati negativan utjecaj na ekološku mrežu uz primjenu propisanih mjera ublažavanja. Detaljnije informacije o postupku SPUO je u dodacima: ne-tehnički sažetak strateške studije i izvješće o provedenom postupku SPUO. Bit će potrebna i detaljna analiza u obliku procjene utjecaja na okoliš na razini projekta kako bi se odredile sve vrste mogućih utjecaja i popisale mjere za njihovo izbjegavanje.*“

Više informacija o samom postupku strateške procjene kao i o načinu na koji su pitanja i zaključci iz postupka strateške procjene utjecaja na okoliš integrirana u sam Operativni program, sadržano je u ovom Izvješću o provedenom postupku.

Obzirom na karakter i tip dokumenta Operativni program predstavlja okvir za provedbu tipova aktivnosti koje će se u programskom razdoblju moći financirati iz određenih EU fondova. Slijedom toga pitanja zaštite okoliša, odnosno mjere zaštite okoliša uzeti su u obzir tijekom izrade Operativnog program na sljedeće načine:

1. Mjere generalnog opsega poslužile su tijekom izrade samog Operativnog programa za usmjeravanje odnosno prioritizaciju ulaganja, tj. određene mjere predstavljale su preporuke za prioritete usmjeravanja ulaganja ovisno o prepoznatim okolišnim problemima i postojećem stanju okoliša. Konkretno:
 - Slijedom, između ostaloga, preliminarnih rezultat strateške procjene iz Operativnog programa su isključene: a) aktivnosti vezane uz veće objekte za izgradnju / rekonstrukciju / modernizaciju postrojenja za proizvodnju i prijenos energije iz obnovljivih resursa (svi objekti koji nisu namijenjeni potrošnji energije na mjestu nastanka), b) ulaganja u sustave za navodnjavanje uključujući i akumulacije za reduciranje šteta uzrokovanih sušom, te c) veliki energetske objekti vezani uz koncept sigurnosti opskrbe (plinovodi).
 - Slijedom, između ostaloga, preliminarnih rezultat strateške procjene dan je prioritet određenim sektorskim ulaganjima, npr. rekonstrukcija postojeće infrastrukture u odnosu na gradnju nove.
2. Definiranje mjera zaštite okoliša koji će u sljedećim koracima provedbe OPKK-a omogućiti da se ulaganja usmjere na one projekte koji maksimalno doprinose boljoj kvaliteti pojedinih sastavnica okoliša te smanjenju opterećenja:
 - Radi se o propisanim mjerama zaštite okoliša i mjerama ublažavanja za ekološku mrežu koje će biti propisane kao sastavni dio pojedinih natječajna za prijavu projekata kao jedan od kriterija prihvatljivosti za odabira projekata.

Kako je navedeno ranije tijekom javne rasprave nisu zaprimljene primjedbe ili prijedlozi zainteresirane javnosti.

Od mišljenja tijela propisnih posebnim propisima, očitovanja Ministarstva kulture i Ministarstva poljoprivrede ugrađene su kako je navedeno u tablici odgovora na očitovanja dostavljenoj uz konačni nacrt Strateške studije. Napominjemo da predmetne izmjene nisu

imale većeg utjecaja na predložene mjere.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIHVAĆANJA ODABRANOG VARIJANTNOG RJEŠENJA

Kako je navedeno OPKK sukladno karakteru dokumenta predstavlja okvir za tipove aktivnosti koje će se u programskom razdoblju 2014-2020. moći financirati iz Strukturnih instrumenata. Stoga za OPKK nije moguće definirati pojedinačno varijantno rješenje jer je predmetnim Operativnim programom obuhvaćen cijeli prostor Republike Hrvatske, odnosno zahvati koji proizlaze iz ovog Operativnog programa nisu definirani lokacijom i veličinom, već samo namjenom. Varijantna rješenja će biti moguće definirati, a time i obrazložiti prilikom samog konačnog definiranja zahvata (lokacije i veličine). U skladu s time Strateškom studijom prezentirani su mogući utjecaji i propisane su odgovarajuće mjere ublažavanja mogućih negativnih utjecaja, koje su postavljene na višoj razini od onih koji će se kasnije utvrditi za svaki pojedini zahvat.

V. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Mjere zaštite okoliša po sastavnicama okoliša određene su kako slijedi:

ZRAK

1. SC 6.2.2. - Granične vrijednosti onečišćujućih tvari u ispitivanom zraku na granici građevne čestice ne smiju se prekoračiti. Prevencija prekoračenja dozvoljenih vrijednosti uključuje npr. sprečavanje ispuštanja neugodnih mirisa iz zatvorenih postrojenja, pročišćavanje takvih plinova biofilterima.
2. SC 4.5.1. - Ulaganja usmjeriti u područja na kojima su već zabilježena prekoračenja graničnih vrijednosti za pojedine onečišćujuće tvari, a kojima je uzrok promet i na ona područja za koje se pretpostavlja (zbog nedostatka mjernih postaja) da bi mogla biti utjecana prekomjernim onečišćenjem. To su ponajprije križanja većih prometnice u većim gradovima tijekom najvećih prometnih gužvi, te prometnice u turističkim središtima tijekom turističke sezone.
3. SC 7.4.1. – Ulaganja usmjeriti u elektrifikaciju pruga, uz uvjet da dopuštena granica ionizirajućeg zračenja ne bude prekoračena.

KRAJOBRAZ

4. SC 2.1.1, SC 5.2.1, SC 6.1.1. - Kroz projektnu dokumentaciju osigurati da su zahvati vizualno zaklonjeni ili smješten izvan područja vrijednog krajobraza. Oblikovanje i uvjete izgradnje uskladiti s kontekstom prirodnog i kulturnog krajobraza kako bi se eliminirali ili umanjili negativni utjecaji na krajobrazne i vizualne značajke.
5. SC 2.1.1., SC 5.2.1, SC 6.1.1, SC 7.2.1, SC 7.3.1., SC 7.4.1. - Kroz projektnu dokumentaciju osigurati sanaciju prostora nakon izgradnje.
6. SC 6.5.2. - Prednost dati ulaganjima u projekte koji u sebi sadrže inovativnu upotrebu biljnih materijal i materijala izgradnje, recikliranje postojećih resursa i niske zahtjeve za održavanjem.
7. SC 6.5.2. - Projektnom dokumentacijom osigurati da su zelene površine uređene u skladu s urbanim kontekstom
8. SC 7.2.1., SC 7.3.1, SC 7.4.1. - Oblikovanje i uvjeti izgradnje moraju biti u skladu s kontekstom prirodnog i kulturnog krajobraza kako bi se eliminirali ili umanjili negativni utjecaji na krajobrazne i vizualne značajke.
9. SC 7.2.1., SC 7.3.1, SC 7.4.1 - Projektnom dokumentacijom predvidjeti sadnju

zaštitnih pojaseva zelenila kojima će se postići minimaliziranje vizualnih utjecaja planiranih zahvata.

TLO I POLJOPRIVREDA

10. SC 4.2.1., 4.2.2, 4.3.1., 4.3.2. - Predvidjeti modalitet isporuke biomase iz poljoprivredne proizvodnje krajnjim korisnicima.
11. SC 7.2.1. - Koridore novih prometnica projektirati na način da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavaju poljoprivredna područja vrijednog i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P1 i P2)

ŠUME I ŠUMARSTVO

12. SC 4.2.1.- - Pri iskorištavanju šumske biomase paziti da se ne poremete odnosi unutar šumskog ekosustava, odnosno određeni dio biomase mora ostati u šumi kako se ne bi degradiralo stanište za druge životinjske vrste, gljive i saprofitske organizme.
13. SC 6.4.1.- Razminirane šumske površine treba što prije uključiti u šumsko – gospodarske planove te provesti hitnu sanitarnu sječu i adekvatne mjere njege radi revitalizacije šume i šumskog zemljišta.
14. SC 7.2.1. - Koridore novih prometnica projektirati na način da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavaju šumska područja. U slučajevima kada to nije moguće, projektom predvidjeti sanaciju ruba šume u vidu sadnje zaštitnog pojasa grmlja i manjeg drveća kako bi se zatvorio rub šume i zaštitio od vanjskih abiotičkih utjecaja (svjetlost, vjetar).

PODZEMNE VODE

15. SC 5.2.1. - Predlaže se da sustavi navodnjavanja ne koriste podzemnu vodu. Na otocima i na vodom siromašnim područjima planirati lokalno akumuliranje voda tijekom vlažnog dijela godine za potrebe navodnjavanja u sušnom razdoblju, korištenjem postojećih zimskih viškova vode na izvorištima i unutar sustava javne vodoopskrbe, odnosno uvođenjem u upotrebu drugih nekonvencionalnih izvora vode, kao primjerice korištenje pročišćenih otpadnih voda.
16. SC 5.2.1. - Prilikom projektiranja građevina za zaštitu od poplava provesti detaljnu analizu mogućih utjecaja na promjene razina podzemnih voda te provesti mjere kako bi se negativni utjecaji ublažili.
17. SC 5.2.1. - Prilikom projektiranja predvidjeti preventivne mjere kako ne bi došlo do akcidentnih situacija te mjere postupanja u slučaju akcidentnih situacija.
18. SC 6.1.1. - Prilikom sanacije/ zatvaranja/ obnove postojećih odlagališta komunalnog otpada, nelegalnih odlagališta i „crnih točaka“, prednost dati onima koja se nalaze u zonama sanitarne zaštite izvorišta.
19. SC 6.2.1. - Ulaganja usmjeriti u moderne sustave vodoopskrbe na područjima gdje postoji značajno povećanje potreba za vodom u turističkoj sezoni.
20. SC 6.2.2. - Pri projektiranju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, planirati i gospodarenje muljem s uređaja te ga nastojati u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti.
21. SC 6.2.2. - Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda smjestiti izvan inundacijskih pojaseva.
22. SC 6.2.2. - Prednost dati ulaganjima u izgradnju/rekonstrukciju/dogradnju javnog sustava odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda u grupiranim vodnim tijelima podzemnih voda za koja je procijenjeno da su u riziku, s obzirom na količinsko i kemijsko stanje.
23. SC 7.3.1. - Prednost dati ulaganjima u projekte koji prilikom projektiranja predviđaju mjere sprječavanja onečišćenja podzemnih voda.

POVRŠINSKE VODE

24. SC 5.2.1. - Prilikom planiranja obrane od poplava gdje je moguće koristiti nenaseljena poplavna područja kao prirodne retencije.
25. SC 6.1.1. - Prilikom sanacije legalnih i divljih odlagališta otpada, prednost dati odlagalištima koja direktno ugrožavaju površinske vode.
26. SC 6.1.1. - Predvidjeti tehničke mjere za sprečavanje emisija u vode prilikom saniranja odlagališta.
27. SC 6.2.1. - Izgradnju sustava vodoopskrbe u turističkim područjima prilagoditi sezonskom karakteru turizma kada dolazi do najvećeg opterećenja na vodni resurs.
28. SC 6.2.2. - Pri projektiranju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, planirati i gospodarenje muljem s uređaja te ga nastojati u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti.
29. SC 6.2.2. - Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda smjestiti izvan inundacijskih pojaseva/poplavnih područja.
30. SC 6.2.2. - Prilikom određivanja prioriteta za financiranje odrediti UPOV-e koji ne zadovoljavaju granične vrijednosti emisija otpadnih voda kako bi se odredili prioriteti za obnovu /izgradnju UPOV-a.
31. SC 6.2.2 - Izgradnju sustava javne odvodnje u turističkim područjima prilagoditi sezonskom karakteru turizma, prednost dati modularnim rješenjima kako bi uređaji za obradu otpadnim vodama radili s optimalnim opterećenjima.
32. SC 7.1.1. - U slučaju da pojedini infrastrukturni objekti odnosno infrastrukturni sustav zauzima prirodno poplavno područje nužno je osigurati retencijska/ inundacijska područja na razini sliva.
33. SC 7.2.1. - Projektom dokumentacijom predvidjeti sustav odvodnje prometnica u neposrednoj blizini vodotoka na kojima ne postoji kontrolirani i zatvoreni sustav odvodnje.

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST

34. SC 2.1.1. - Prednost dati ulaganjima u infrastrukturne mreže koje će se postavljati unutar postojećih infrastrukturnih koridora ili građevinskog područja.
35. SC 5.2.1. - Prilikom odabira hidrotehničkih zahvata s ciljem obrane od poplave dati prednost zahvatima kojima se minimalno mijenjaju poplavni režimi značajnih područja močvara, šuma ili travnjaka.
36. SC 5.2.1. - Prednost dati ulaganjima u sustave navodnjavanja gdje se izgradnjom akumulacija i melioracijskih kanala ne zauzimaju, u širem prostoru rijetki stanišni tipovi.
37. SC 6.1.1. - Ulaganja usmjeriti u aktivnosti vezane za sanaciju/ zatvaranje/ obnovu koje se temelje na najboljim raspoloživim tehnologijama kojima će se umanjiti problem procjednih voda na lokacijama, otpuštanja onečišćujućih spojeva u okoliš te, u slučaju organskog otpada, problem širenja neugodnih mirisa od otpada i privlačenja životinja u potrazi za hranom.
38. SC 6.2.2. - Prednost dati ulaganjima u projekte u kojima je planirano postavljanje cjevovoda u koridore postojeće infrastrukture, odnosno izvođenjem zahvata unutar građevinskog područja te izbjegavanjem rijetkih i ugroženih staništa.
39. SC 6.2.2. - Prednost dati projektima koji infrastrukturu za obradu i zbrinjavanje mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda smještaju unutar samih uređaja za pročišćavanje ili na lokacijama centara za gospodarenje otpadom (CGO-a).
40. SC 6.3.2. - Projekti koje će se financirati moraju biti planirani tako da se negativni utjecaji svedu na najmanju moguću razinu (da se minimizira fragmentacija staništa, da se ne zauzimaju važna i rijetka staništa).
41. SC 6.3.2. - Ulaganja usmjeriti u obrazovanje javnosti o važnosti očuvanja prirode.
42. SC 7.1.1. - Prednost dati ulaganjima u održavanje postojećih plovnih putova u odnosu na formiranje novih.
43. SC 7.2.1. - Prednost dati ulaganjima u modernizaciju prometne mreže u odnosu na

izgradnju novih prometnica.

44. SC 7.3.1. - Prednost dati ulaganjima u modernizaciju postojeće lučke infrastrukture naspram izgradnje nove (zauzimanja novih lokacija, odnosno prirodnih obala).
45. SC 7.4.1. - Prednost dati modernizaciji i saniranju postojećih željezničkih pruga u odnosu na izgradnju novih pruga.
46. SC 9.2.1. - Prednost dati ulaganjima u rekonstrukciju u odnosu na izgradnju novih prometnica.

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE

47. SC 5.2.1. - Prilikom odabira hidrotehničkih zahvata za izvedbu, a s ciljem obrane od poplave, dati prednost zahvatima kojima se ne mijenjaju poplavni režimi zaštićenih područja.
48. SC 5.2.1. - Ulaganja usmjeriti u sustave navodnjavanje koji svojim karakteristikama neće ugroziti temeljne vrijednosti zbog koji su zaštićena područja proglašena zaštićenima.
49. SC 6.1.1. - Prednost dati ulaganjima u odlagališta, neregulirana odlagališta i “crne točke” smještenima u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode.
50. SC 6.2.2. - Prednost dati ulaganjima u projekte izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda (sabrne jame, sustavi javne odvodnje, UPOV-a) u naseljima smještenima u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode.
51. SC 6.3.2. - Ulaganja usmjeriti u obrazovanje javnosti o važnosti očuvanja prirode.
52. SC 6.4.1. - Prednost dati ulaganjima u set akcija usmjerenih zaštiti mreže Natura 2000 i odgovarajuće upravljanje njome (česta su preklapanja zaštićenih i Natura 2000 područja) te sve druge planirane aktivnosti, ali s naglaskom na prostor unutar zaštićenih područja prirode (kao npr. set akcija za podupiranje zaštite vrsta - zaštita i obnova populacija te potrebnih staništa).
53. SC 7.1.1. - Prednost dati ulaganjima u održavanje postojećih plovnih putova naspram formiranja novih.
54. SC 7.2.1. - Prednost dati ulaganjima u modernizaciju prometne mreže unutar zaštićenih područja prirode u odnosu na izgradnju novih prometnica.
55. SC 7.3.1. - Ukoliko se planira izgradnja luke unutar ili blizu zaštićenog područja prirode voditi računa o potrebnim kapacitetima navedenih zahvata.
56. SC 7.3.1. - Prednost dati ulaganjima u modernizaciju postojeće lučke infrastrukture u odnosu na izgradnju nove.
57. SC 7.3.1., SC 7.4.1. - Realizacijom zahvata ne smiju se ugroziti temeljne vrijednosti zaštićenih područja prirode zbog kojih su proglašena zaštićenima.
58. SC 7.4.1. - Prednost dati modernizaciji i saniranju postojećih naspram izgradnje novih.
59. SC 9.2.1. - Prednost dati ulaganjima u rekonstrukciju u odnosu na izgradnju novih prometnica.

KULTURNA BAŠTINA

60. SC 2.1.1, SC 6.1.1., SC 6.2.1, SC 6.2.2., SC 6.5.2, SC 7.2.1, SC 7.3.1., SC 7.4.1. - Tijekom pripreme projekta provjeriti postoji li vjerojatnost nalaska i rizik oštećivanja elemenata kulturne baštine kod nadležnog konzervatorskog odjela Ministarstva kulture Ukoliko postoji, osigurati mjere zaštite kulturne baštine sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
61. SC 2.1.1, SC 6.1.1., SC 6.2.1, SC 6.2.2., SC 6.5.2, SC 7.2.1, SC 7.3.1., SC 7.4.1 - Ukoliko se prilikom izvođenja radova otkriju arheološki nalazi obavijestiti konzervatorski odjel te postupati u skladu s daljnjom procedurom.
62. SC 2.3.1. - Ulaganja usmjeriti u inovativne koncepte koji će područje kulturne baštine približiti širem građanstvu.
63. SC 2.3.1 - Podržavati komercijalnu komponentu projekata a u svojstvu postizanja cilja

samoodrživosti.

64. SC 6.3.1 - Ulaganja usmjeriti u korištenje elemenata kulturne baštine u svrhu kulturnog turizma, na način da se turistički iskoristivi elementi kulturne baštine povežu s edukativnim djelatnostima.
65. SC 6.5.2. -- Dio ulaganja usmjeriti u obnovu elemenata kulturne baštine koji su dio urbanih ili industrijskih područja predviđenih za revitalizaciju.

STANOVNIŠTVO

66. SC 2.1.1 - Izraditi bazu podataka koja će sadržavati podatke o ruralnim područjima koja nemaju dostupne digitalne komunikacijske mreže, a u kojima postoji potreba. Izrada ove baze koristila bi se u svrhu usmjeravanja ulaganja u područja gdje je potrebno.
67. SC 3.1.1, SC 3.1.2., SC 3.4.1. - Prednost dati ulaganjima u područja u kojima je izraženiji trend rasta nezaposlenosti i depopulacijskim područjima te u područja gdje su izraženija emigracijska kretanja (izražen negativni migracijski saldo).
68. SC 6.1.1, SC 6.1.2 - Ulaganja usmjeriti u edukaciju i informiranje lokalnog stanovništva o izgradnji CGO-a i važnosti odvojenog sakupljanja i recikliranja otpada. Posebno se to odnosi na lokacije CGO-a i ostalih dijelova sustava gospodarenja otpadom s obzirom da se može očekivati povećani otpor prilikom njihove izgradnje.
69. SC 9.1.1, SC 9.1.2., SC 9.2.1. - Ulaganja usmjeriti u ruralna i teže dostupna područja s većim udjelom ranjivih skupina, izraženijim trendom depopulacije i u područjima gdje je izraženiji koeficijent starosti.

ZDRAVLJE LJUDI

70. SC 4.2.1, SC 4.2.2, SC 4.3.1. - Prednost dati ulaganjima u projekte na lokacijama u kojima je zabilježena smanjena kvaliteta zraka.
71. SC 6.1.1. - Kod aktivnosti sanacije odlagališta, ulaganja usmjeriti na ona područja gdje postoji veća opasnost onečišćenja podzemnih voda i tla gdje se odvija poljoprivreda.
72. SC 7.2.1., SC 7.3.1, SC 7.3.2., SC 7.4.1. - Prednost dati ulaganjima u projekte za unapređenje i gradnju sustava zaštite od buke.
73. SC 9.1.1, SC 9.1.2, SC 9.2.1. - S obzirom da u RH još ne postoji kompletno razrađeni sustav palijativne skrbi, prednost dati ulaganjima u projekte koji će poboljšati infrastrukturu i povećati kapacitete tog segmenta zdravstvenog sustava.

OTPAD

74. SC 2.1.1, SC 2.3.1., SC 4.2.1., SC 4.2.2., SC 4.3.1, SC 4.3.2, SC 4.4.1., SC 6.2.2, SC 6.5.2., SC 7.1.1, SC 7.2.1, SC 7.3.1., SC 7.3.2, SC 7.4.1. - U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.

VI. GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI OPKK ZA EKOLOŠKU MREŽU

Rješenjem Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode od 31. listopada 2013. (KLASA: UP/I-612-07/13-71/128, URBROJ: 517-07-2-2-13-4) u okviru postupka strateške procjene utjecaja na okoliš provedena je i glavna ocjena prihvatljivosti rane verzije nacrtu OPKK za ekološku mrežu. Navedenim rješenjem ocjenjeno je da se ne može isključiti vjerojatnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže tijekom njegove provedbe posebice prilikom provedbe aktivnosti iz Tematskih ciljeva 4, 5, 6 i 7. U ranoj fazi izrade nacrtu Operativnog programa u sklopu Tematskog cilja 4 bile su

predviđene aktivnosti vezane uz izgradnju/ rekonstrukciju/ modernizaciju postrojenja za proizvodnju i prijenos energije iz obnovljivih resursa (hidro, vjetro, solar, geotermalne, biogoriva, fotovoltaići, bioplin, biomasa itd) i kogeneracije kao i infrastruktura i oprema potrebna za uspostavu i razvoj mreže za integraciju energetske resursa. S obzirom na kasnije nastale promjene u nacrtu prijedloga OPKK-a koji je predmet Strateške studije, ove aktivnosti ne odnose se više na veća postrojenja usmjerena na proizvodnju energije za prijenosni sustav već isključivo na izgradnju postrojenja (npr. solara ili kogeneracije) „na mjestu potrošnje“ (unutar izgrađenih područja) te se smatra da provedba aktivnosti unutar TC 4 neće imati značajan utjecaj na područja ekološke mreže.

Glavnom ocjenom nisu razmatrana varijantna rješenja OPKK-a obzirom da OPKK predstavlja okvir za tipove aktivnosti koje će se u programskom razdoblju moći financirati iz određenih europskih strukturnih i investicijskih fondova.

Od 17 specifičnih ciljeva unutar prioritarnih osi 5 i 6, utjecaj se može očekivati provedbom aktivnosti unutar 10 specifičnih ciljeva. Potencijalno značajan utjecaj može se očekivati provedbom aktivnosti unutar specifičnih ciljeva:

- 5.2.1. Povećavanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini,
- 6.2.1. Poboljšanje sustava gospodarenja vodama uspostavljanjem suvremene vodoopskrbe,
- 6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda,
- 6.3.2. Poboljšanje učinkovitog upravljanja zaštićenim područjima putem razvoja infrastrukture za posjetitelje,
- 6.4.1. Zaštita i obnova hrvatske biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje pruža, s ciljem osiguravanja održivog upravljanja prirodom,
- 7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a,
- 7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti,
- 7.4.1. Dogradnja i poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza.

Provedba tih aktivnosti moguća je na cijelom području Republike Hrvatske. Zbog nepostojanja prostornih podataka, mogući utjecaj na konkretna područja ekološke mreže kao niti njihov stvarni značaj na razini strateške procjene nije bilo moguće procijeniti. Također, budući da nije poznato niti koliko projekata će se financirati, nije bilo moguće odrediti niti stvarni kumulativni utjecaj na područja ekološke mreže. Za zahvate kod kojih je prepoznata mogućnost pojave utjecaja, tijekom pripreme projektne dokumentacije bit će potrebno provesti prethodnu ili glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu određene su kako slijedi:

1. SC 5.2.1. - Prilikom određivanja prioritarnih mjera ulaganja u smislu infrastrukture za poplave, potrebno je uzeti u obzir i mogući utjecaj na ekološku mrežu. Potrebno je, ovisno o rezultatima mapiranja područja u riziku od poplava, kao i plavljenja mora i salinizacije, odrediti metodu zaštite u skladu s očuvanjem ciljnih vrsta i staništa područja EM.
2. SC 5.2.1 - Najpovoljnija metoda s aspekta očuvanja poplavnih staništa su stvaranje

retencijskih i detencijskih prostora.

3. SC 5.2.1 - Izgradnju nasipa potrebno planirati na način da se u što većoj mjeri izbjegnu ili umanje utjecaji na EM, s obzirom na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja.
4. SC 5.2.1 - Izbjegavati izgradnju brana i kanaliziranje korita na područjima gdje može doći do negativnog utjecaja na EM, s obzirom na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja.
5. SC 6.2.1. - Tijekom pripreme projekata potrebno je osigurati da se crpljenje vode vrši do onog kapaciteta koji neće dovesti do negativnog utjecaja na EM, s obzirom na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja.
6. SC 6.3.2. - Tijekom pripreme projektne dokumentacije potrebno je osigurati da se izbjegava izgradnja infrastrukture na područjima gdje je moguće ugrožavanje vrsta i stanišnih tipova - ciljeva očuvanja. Ukoliko to nije moguće, projektnom dokumentacijom mora se predvidjeti i edukacija javnosti o važnosti očuvanja biološke raznolikosti s posebnim naglaskom na ciljeve očuvanja EM.
7. SC 5.2.1, SC 6.2.1., SC 6.2.2., SC 6.3.2., SC 7.1.1., SC 7.2.1., SC 7.3.1., SC 7.4.1. - Tijekom pripreme projektne dokumentacije potrebno je provesti postupak Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Sukladno Čl. 74(3) Zakona o zaštiti okoliša mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu i njihovo praćenje su obavezne te će kao takvi biti propisani u Programu praćenja mjera zaštite okoliša.

VII. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Kako bi se pratio mogući utjecaj provedbe OPKK na okoliš ne zahtjeva se uspostava novih sustava praćenja stanja okoliša, već je potrebno prikupljati podatke iz postojećih sustava za praćenje stanja pojedinih sastavnica okoliša kroz sljedeće pokazatelje:

- **Klimatske promjene**
 - Emisije stakleničkih plinova (CO₂) uslijed izgaranja goriva- postrojenja za proizvodnju i transformaciju energije.
 - Emisije stakleničkih plinova uslijed izgaranja goriva - cestovni promet.
 - Emisije stakleničkih plinova uslijed izgaranja goriva - necestovni promet.
- **Zrak**
 - Emisije onečišćujućih tvari u zrak (SO₂, NO_x, NH₃, H₂S, CO, PM₁₀).
 - Koncentracije onečišćujućih tvari u zraku (SO₂, NO_x, NH₃, H₂S, CO, PM₁₀, PM_{2.5}, dim, UTT, O₃).
- **Tlo i poljoprivreda**
 - Bilježiti i evidentirati količinu biomase iz poljoprivredne proizvodnje isporučene krajnjim korisnicima.

- **Šume i šumarstvo**

- Na razminiranim šumskim područjima koja su vraćena u sustav gospodarenja uspostaviti monitoring zdravstvenog stanja u skladu s postojećim ICP-forests (International Cooperative Programme) programom.

- **Vode**

- Ekološko stanje rijeka.
- Kemijsko stanje rijeka i jezera.
- Količinsko stanje podzemne vode.
- Kemijsko stanje podzemne vode.

Monitoring je potrebno provoditi u svim grupiranim tijelima podzemne vode koja su u riziku i vjerojatno u riziku, te na taj način pratiti kemijsko i količinsko stanje podzemnih voda.

Istraživanjima locirati područja s utvrđenim točkastim izvorima onečišćenja, te uspostaviti nove mjerne postaje za praćenje kakvoće podzemnih voda. Istraživanjima/monitoringom utvrditi područja koja pokazuju najveću propusnost sustava vodoopskrbe i javne odvodnje, te prioritarno ulagati u obnovu/izgradnju vodoopskrbe i odvodnje na tim područjima.

- **Biološka raznolikost i zaštićena područja prirode**

- BR 3 Zastupljenost pojedinih klasa stanišnih tipova.
- BR 4 Zastupljenost ugroženih stanišnih tipova RH.
- BR 5 Zastupljenost stanišnih tipova od interesa za EU.
- BR 6 Stanje očuvanja ugroženih divljih svojti iz Crvenog popisa RH.
- BR 7 Abundancija i rasprostranjenost odabranih vrsta.
- BR 9 Invazivne strane vrste.
- BR 15 Fragmentacija prirodnih i poluprirodnih područja.
- BR 17 Financiranje zaštite i očuvanja biološke raznolikosti.
- ZPV 1 Zaštićena područja temeljem Zakona o zaštiti prirode.

- **Kulturna baština**

- Broj prijavljenih oštećivanja elemenata kulturne baštine.
- Broj novootkrivenih elemenata arheološke baštine.

- **Stanovništvo**

- Indeks popisne promjene (<, >, = 1).
- Koeficijent starosti.
- Udio visokoobrazovanog stanovništva.
- Trend nezaposlenosti.
- Broj useljenih u depopulacijska područja.

- **Zdravlje ljudi**

- Očekivano trajanje života.
- Broj epidemija uzrokovanih kontaminiranom vodom za piće ili rekreacijskim vodama prema vrsti uzročnika i broju oboljelih na području Hrvatske.
- Udio zdravstveno neispravnih uzoraka vode za piće pregledanih na kemijske i

- mikrobiološke parametre u Republici Hrvatskoj.
- Broj oboljelih od vektorskih prenosivih bolesti u jednoj godini, a koje se pojavljuju uslijed globalnih klimatskih promjena.

Ovo Izvješće i Operativni program iz područja regionalne konkurentnosti i kohezije za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. bit će objavljeni na internetskoj stranici Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, sukladno članku 6. stavku 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08).

**POTPREDSJEDNIK VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I MINISTAR REGIONALNOGA RAZVOJA
I FONDOVA EUROPSKE UNIJE**

prof. dr. sc. Branko Grčić